

ИСТОРИЈСКА ПОТРАГА

МАРКО КРАЉЕВИЋ

СЛОБОДАН СТАНИШИЋ

 Вулканчић

Слободан Станишић
Марко Краљевић

Copyright © Слободан Станишић
Copyright © 2019 за ово издање Вулкан издаваштво

Издавач: Вулкан издаваштво, Београд
Суиздавач: Ружно паче, Нови Сад
За издавача: Мирослав Јосиповић, Ненад Атанасковић
и Саша Петковић
Уредник: Бранка Јосиповић Кривокућа
Лектура и коректура: Игор Станојевић
Илустрације: Дарко Стојановић
Дизајн и прелом: Слободан Стојичић
Штампа: Вулкан штампарија, Војводе Степе 643а, Београд
Тираж: 2.000 примерака

COBISS 275846924
ISBN 978-86-10-02647-4

КАКО ДА ЗАПОЧНЕТЕ АВАНТУРУ

Ово је књига за оне који су спремни да се храбро упусте у пустиловину, крену у сусрет опасностима, да знањем и одлучношћу реше сложене задатке, да размишљањем превазиђу све препреке. За то је потребно основно познавање наше историје и жеља да се сазна нешто ново.

Ова књига разликује се од других по томе што се не чита редом, од прве странице надаље. Овде ћете се кретати напред-натраг. Прескакаћете по неколико страна или ћете се враћати на неку од претходних, према захтеву приче коју треба само пажљиво пратити. Ако погрешите, увек је ту помоћ која све враћа на право место.

Прича почиње на четвртој страни. Ускоро ће се појавити питања на која треба да одговорите. Мораћете да употребите своје знање и доносите одлуке, које изгледају овако:

Ако сматрате да је тачан одговор

А, идите на страну 21

Ако сматрате да је тачан одговор

Б, идите на страну 33

Уколико се одлучите за одговор А, а испостави се да је он тачан, на страни 21 наћи ћете исти симбол у зеленом оквиру, као потврду да је одговор тачан. Ту вас чека и наставак приче.

Ако одаберете погрешан одговор, на означеној страни наћи ћете уз симбол у црвеном оквиру објашњење где грешите и упутство за нови покушај.

Питања у овој књизи односе се на Марка Краљевића, ако не баш највећег, онда сигурно најомиљенијег јунака нашег народног стваралаштва. Ако макар мало познајете нашу историју, лако ћете се снаћи. То, наравно, не значи да и они с мање знања не могу учествовати. Напротив, кроз узбудљиву авантуру и игру, научићете нешто ново о Марку Краљевићу и времену у коме је живео.

На страни 44 налазе се именик и речник, који могу да помогну. Ту су имена историјских личности, подаци о њима, као и објашњења мање познатих израза.

А сада окрените страницу и започните потрагу, да се забавите и успешно савладате све препреке и изазове. Срећно!

Добро дошли

Пред вама је прича која ће вам пружи-
ти право читалачко узбуђење, пошто су
највећи јунаци управо они који желе да
провере своје знање, храброст и спрем-
ност за авантуру.

Крећемо на путовање нашим средњим
веком, у потрагу за Марком Краље-
вићем, једним од наших највећих и нај-
омиљенијих јунака. Притом ћемо наила-
зити на препреке и недоумице, а, уз
мало размишљања и знања, ништа неће
бити тешко.

Ако сте спремни, идемо одмах на
страну 16, на којој је прави почетак
ове приче.

страна 16

Тачно, Марка славе и други народи.

У том тренутку, брзином муње, пред њих излетеше Турци Османлије. Махали су кривим сабљама и покушали да их опколе.

– Склонимо се у шибље! – узвикну Огњен и појури, а остали за њим. Склониште је било сигурно, бар привремено. Горан се нимало није плашио, већ постави питање:

– **Нешто смо стално у опасности у ово Марково доба. Знате ли ко су у његово време били највећи освајачи Балкана?**

Пошто Огњенка и Огњен нису имали времена, мораћете ви да одговорите:

- А) Египћани – провери на страни 40
- Б) Норвежани – скокните до стране 18
- В) Турци – видите на страни 30

Није тачно да Марко не слуша мајку.
Вратите се на страну 10.

Не, вила се није звала Роксанда.
Покушајте поново на страни 41.

Никад Марко не поједе све сам.
Вратите се на страну 14.

Није тачно да Марко није ожењен.
Окрените опет страну 31.

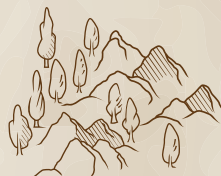

Тачно, веровало се да је Марко толико снажан да може да исцеди сок из суве дреновине.

Пошто су напустили пећину и умакли потери, Огњен уз уздах закључи да би много брже стигли до Вучитрна да имају коња. Његова сестра се досети новог питања па упита Горана:

– Како се зове Марков коњ?

- А) Шарац – идите на страну 14
- Б) Шаренко – погледајте на страни 17
- В) Шишко – проверите на страни 36

Нетачно, Маркова мајка није била Јефимија.
Вратите се на страну 33.

Добар одговор, Марко је свој буздован могао да баци до облака.

У том тренутку Марка пристигоше још два јахача.

– То су му браћа – препозна их Огњенка.

– Знамо за Андријаша, а ко су ови?

– Они су млађи, али су им имена позната – осмехну се Огњен.

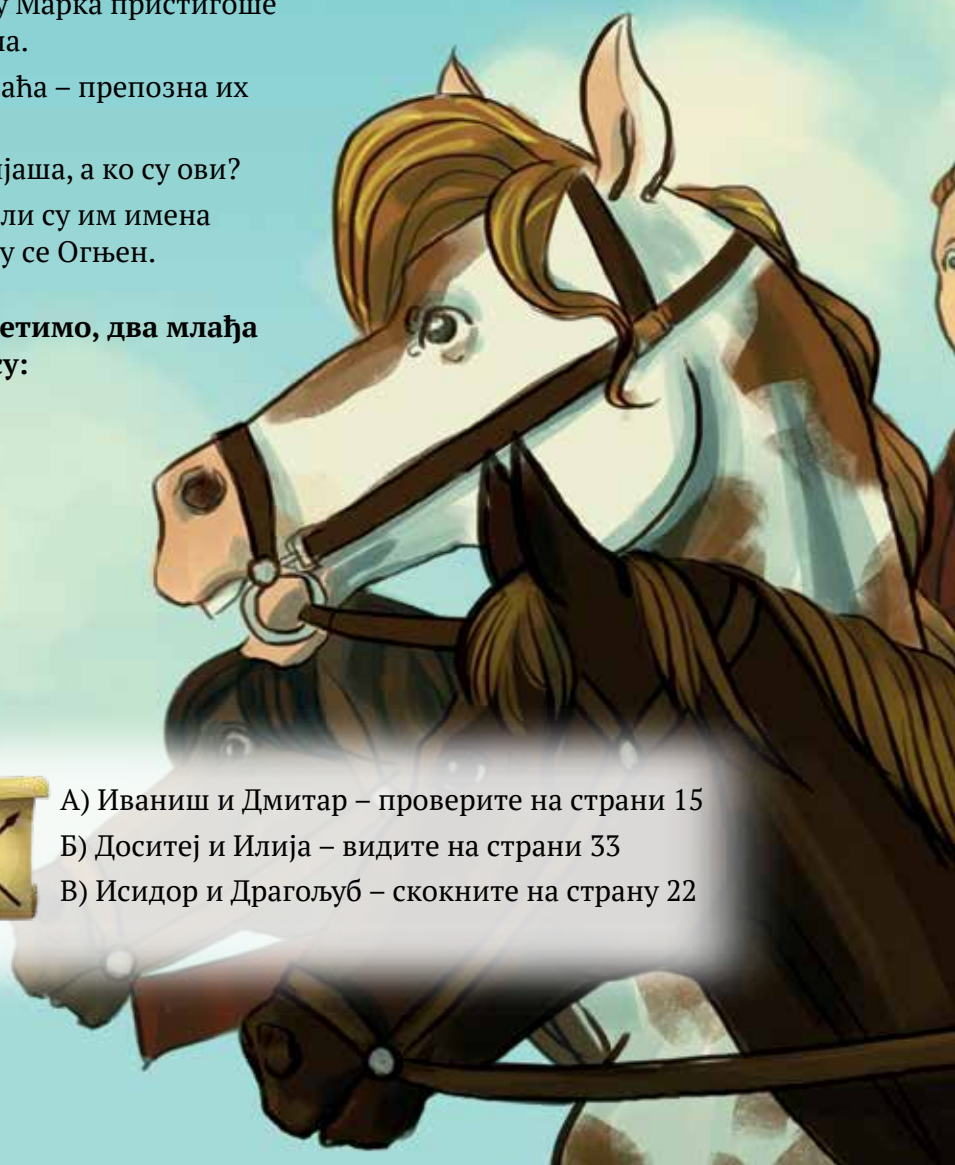
Хајде да се присетимо, два млађа Маркова брата су:

А) Иваниш и Дмитар – проверите на страни 15

Б) Доситеј и Илија – видите на страни 33

В) Исидор и Драгољуб – скокните на страну 22

Нажалост, нетачно, Марков отац се није звао Вукадин.

Покушајте још једном на страни 25.

Одговор да се не зна да ли је Марко био ожењен није тачан.

Вратимо се на страну 31.

**Тачно. Андријаш је брат Марка Краљевића,
познат и из историје и из народне песме.**

Од Андријаша су сазнали да је Марко
пошао до Вучитрна, где великаши не могу
да се договоре око неких битних питања.
Марко мора да пресуди, а Андријаш жури да
за то време буде уз мајку Јевросиму.
– Она је, свакако, рекла Марку како да
поступи.
Пошто им рече да пожуре, да стигну Марка,
он похита према двору. Горан упита:

**– Да ли Марко Краљевић увек слуша
савете своје мајке?**

Брат и сестра се осмехнуше и понудише три
могућности:

- А) Увек послуша – проверите на страни 18
- Б) Никад не послуша – идите на страну 5
- В) Само понекад – видите на страни 20

**Не, краљ Вукашин није био сувладар
краља Милутина.**

Вратите се на страну 19.

**Нетачно, ни фотографије ни личне карте у
Марково време нису постојале.**

Идите опет на страну 24.

Погрешан одговор, није реч о Призрену.
Вратите се на страну 16.

Не, краљ Вукашин није прогласио сина
за младог војводу.
Има још решења на страни 34.

Не, он није пио фанту.
Покушајте још једном на страни 21.

**Тачно, Марко је пио вино, као и остала
господа у то време.**

Рећу се приближавали двору бега
Костадина, кад Горан застаде. Пало
му је на памет веома важно питање:

**– Да ли је Марко Краљевић само
српски јунак или га славе и други
народи?**

Мишљења су била подељена. Огњен је
мислио да је само наш, Огњенка да није,
а Горан се колебао.

Хајде да разрешимо ту дилему.

- А) Само је наш – завирите на страну 30
- Б) Славе га и други – видите на страни 5
- В) Само Италијани – проверите на страни 41

**Није тачно да Марко има четири брата.
Покушајте опет на страни 29.**

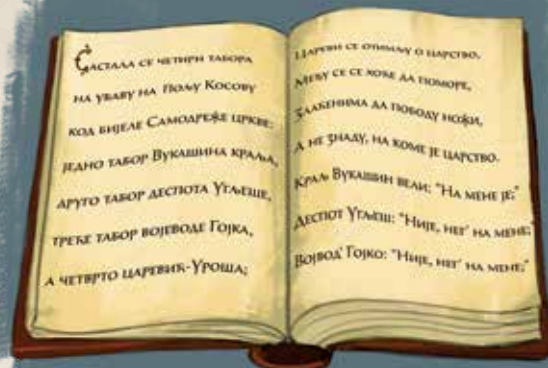
**Марко није био плашљив.
Потражите бољи одговор на страни 26.**

Тачно, Марко је увек помагао сиромашнима.

После неког времена, велика градска врата се отворише, што је био знак да ће се Марко ускоро појавити. Док су деца горела од нестрпљења да се сретну с њим, Огњен упита:

– Знаш ли, Горане, ко је, по народној песми, најпознатији противник Марка Краљевића?

- А) Миста Печендија – идите на страну 34
- Б) Муса Кесеџија – проверите на страни 26
- В) Алија Ђерзелез – видите на страни 38

**Не, Марко није бацао микрофон.
Скокните поново до стране 39.**

**Марко није пресуђивао по очевим наредбама.
Идите опет на страну 43.**

Тачан одговор, Марков коњ се зове Шарац.

Зидине града Вучитрна појавише се на видику, али истовремено искрснуше и Османлије, као нова опасност по Горанову дружину.

– Трчимо што брже можемо! – захтевао је Огњен. – Морамо до града пре њих. Док су јурили, Горан се онако за себе запита:

– Како Марко поступа са Шарцем?

Огњенка се насмеши.

– Чик погоди!

А) Све дели с њим – идите на страну 22

Б) Све поједе сам – проверите на страни 6

В) Увек му мало остави – погледајте на страни 30

Није тачно да Марко не помаже сиротињи.

Најбоље је да се вратите на страну 28.

Тешко је са сигурношћу рећи да Маркова кула више не постоји.

Вратите се на страну 30.

Врло добро, Иваниш и Дмитар су млађа браћа Марка Краљевића.

Браћа се срдечно поздрављају и крећу даље. Горан примећује да некуд журе.

– Иду на славу код доброг пријатеља – објасни Огњен.

– И ми ћемо тамо. Прошле године нису желели да нас пусте унутра, али нас је Марко увео.

Горан је за ово знао из неке народне песме, само никако није могао да се сети како се тај Марков пријатељ звао.

**Хајде да му помогнемо!
Звао се:**

А) Константин Филозоф – видите на страни 40

Б) Цар Константин – проверите на страни 26

В) Бег Костадин – скочите на страну 24

**Не, Александар није Марков брат.
Вратите се на страну 23.**

Горанов тата је археолог, што значи да често путује и обилази старе знаменитости. На повратку сину прича о давним догађајима и јунацима. Горан највише воли приче о Марку Краљевићу. Често му се чини да га види високог, одважног и снажног, како некуд жури док пред дворцем стоји његова забринута мајка. Једном, проверавајући колико је упамтио, отац га упита:

– У ком граду је живео Марко Краљевић?

Питање није тешко за оне који су читали бар неку од народних песама о овом јунаку. Треба изабрати један од три града. Дакле, Марко је живео у:

А) Призрену – проверите на страни 11

Б) Прилепу – видите на страни 25

В) Пироту – погледајте на страни 21

Не, Шаренко није име Марковог коња.
Прелистајте поново до стране 7.

Марков стриц није деспот Стефан.
Вратите се на страну 22.

Тачно, он увек послуша мајчин савет.

Док су хитали према Вучитрну,
поново се појавише Османлије.
Међутим, Огњен је знао за
пећину чији је улаз затворен
великим каменом. Уз доста труда,
успеше да га помере и нађу
склониште. Пећина је имала и
други излаз па се упутише на ту
страну. Горан се пожали да је стена
коју су гурали била тешка и да га
сад боле руке.

– То за Марка није ништа! Он
рукама може да исцеди сок из суве
коре дрвета.
Огњен се осмехну:

– Не цеди Марко кору, него цеди:

- А) Суву буковину – видите на страни 28
- Б) Суву дреновину – проверите на страни 7
- В) Суву маховину – идите на страну 36

**Не, Норвежани никад нису освајали Балкан.
Хајдемо опет до стране 5.**

Тачно, Марко је пресуђивао по правди.

Док су чекали пред великим градским вратима, упустише се у разговор о српским владарима и великанима. Иако је Горан био врстан познавалац наше историје, на памет му паде једно питање на које ипак није знао одговор.

– Да ли је краљ Вукашин сувладар неког од Немањића?
Брат и сестра му потврдише.

А знате ли чији је сувладар краљ Вукашин био?

А) Цара Душана – проверите на страни 37

Б) Цара Уроша – погледајте на страни 28

В) Краља Милутина – идите на страну 10

Не може се рећи да се не зна да ли је Марко волео децу.

Вратимо се на страну 40.

Нетачно, Маркова мајка не зове се Јулија.
Хајдемо поново на страну 33.

Није тачно да Марко мајку послуша
тек понекад.
Вратите се на страну 10.

Није тачно да Марко Краљевић није
волео децу.
Вратите се на страну 40.